

ANDERS LEONARD CARLSSON var född den 14 mars 1891 på torpet Skansen under f.d. överstebostället Kastellegården i Ytterby.

I yngre år arbetade Anders ömsom på gården och ömsom som banarbetare och byggnadssnickare. Så småningom övertog han gården efter fadern, men sålde den i mitten av 1930-talet och fortsatte som snickare till pensioneringen. Han avled 3/8 1968.

Föräldrarna, Carl och Christina, båda födda 1857, var begåvade med sångröst. Fadern skulle säkert numera ha betecknats som en duktig trallare. I yngre dagar hade han förvärvat viss färdighet att jodla, eller som det då kallades "tyrola". Deras fem barn ärvde samtliga sångröst och musikalitet. Den hos allmänheten mest bekanta av dessa var Anna Carolina, som under sitt tilltalsnamn, Lena och sitt giftonamn, Larsson, på äldre dagar blev en av landets mest återopade traditionsbärare, med 250 hos Sveriges Radio inspelade visor av skiftande ålder och innehåll.

Förutom intresset för folkvisa och folkmusik delade Lena och hennes yngre bror Anders också känslan för sin hembygd och mångskiftande historia — områden där de gemensamt medverkade i radio.

Till följe i ungdomen iråkade halsbesvär som menligt påverkat sångrösten, var det först på äldre dagar, och då åskådliggörande av sin kännedom om äldre sånger, som Anders kunde förmås sjunga upp någon visa eller liknande.

Det var alltså genom fiolen som Anders mest blivit förmedlande länk till de äldre melodierna, också med inspelningar hos Sveriges Radio. Mestadels tillämpade han den vanligt förekommande metoden att stöda fiolkroppen mot bröstet, med fiolhalsen vilande mot handloven i vänsterhanden. Den anmärkningsvärt lugna stråkföringen gav ett vilsamt intryck, men samtidigt både lekfullhet och effektivitet.

Som vaken iakttagare med intresse för allmänbildning

Om Anders och Lena fått uppleva den fortlöpande uppskattning varmed deras förmedling av delar till vårt idéella arvegods omfattas av den nya generationen, skulle detta ha glatt dem. Med deras nedärvda känsla för den kraftkälla i tillvaron som detta arv utgör, hade de hoppats att uppslutningen kring dessa känslövarlden må fortleva allt framgent.

Kungälv i mars 1983, Valter Lyrholm.

Låtarna som presenteras i detta nummer är upptecknade av Lars Ahlberg efter en inspelning som gjordes sommaren 1982 med systersonen till Anders Carlsson, Valter Lyrholm.

51 ENGELSKA från Ytterby

